

Atsakomybė nuo mažens

Skatinkite vaikus, prieš ką nors imant, pagalvoti „Kieno tas daiktas?“

Pabrėžkite, kad imant ne savo daiktą visada reikia prašyti leidimo. Jei kitas žmogus to neleis, noro teks atsisakyti. Jei daiktą paimti leido – vėliau jį reiks gražinti ir padėkoti.

Paaiškinkite, kad ir namuose iš kišenių ar rankinių pinigų be leidimo imti negalima.

Susidūrus su vaiko vagyste, pirmiausia reikėtų išsiaiškinti tokio elgesio priežastis. Jų gali būti ne viena:

Gal vaikas yra kažkam skolingas (pvz. mokykloje) ar yra reketuojamas?

Gal vaikas draugauja su netinkama kompanija, kuri jį verčia taip elgtis?

Gal stokoja artimųjų dėmesio ar neturi draugų?

Gal iš jo gyvenimo dingsta kažkas brangaus ir svarbaus (pvz. tėvai skiriasi ar išvyksta) ir vaikas tokiu būdu bent simboliškai bando susigrąžinti praradimą?

Jeigu vaiko netinkamas elgesys tęsiasi, vaikas nesugeba jį kontroliuoti, būtina kreiptis į specialistus.

Lankstinuką parengė
psichologė Leonida Andrijauskienė

Molėtų švietimo pagalbos tarnyba
P. Cvirkos g. 1, Molėtai
Tel. nr. 8 (383) 51892

Mano vaikas apsivogė!

Dauguma vaikų išgyvena vagiliavimo ir melo laikotarpį, bet tas laikotarpis neturėtų būti pernelyg ilgas. Suvokimas, kad svetimo daikto, kad ir kaip jo geidi, imti nevalia, turėtų būti jau pas penkiametį.

3 – 4 metų vaikas neskiria ribos tarp „mano“ ir „tavo“, todėl daiktą, kurio labai nori, paprasčiausiai pasiima. Tokiu atveju mažyliui reikia aiškiai pasakyti, kad taip elgtis negalima ir daiktą būtina grąžinti. Daikto grąžinimas neturėtų vykti viešai (dalyvaujant kiemo ar darželio grupės vaikams, auklėtojai). Pabūkite šalia „prasikaltėlio“ ir padėkite atlikti nemalonią pareigą. Neskubėkite pirkti tokio paties daikto, kaip kad buvo pasiimtas – vaikas ims manyti, kad vagystė yra geras būdas gauti norimą daiktą ar žaislą.

Skirti „mano“ ir „tavo“ vaikui lengviau, jei jis nuo mažens turi savo kambarį ar kambario kampelį, savo žaislus. Ir jei nuo kūdikystės buvo mokomas dalintis.

Kartais darželio grupėje ar kieme vaikai tarpusavyje keičiasi žaislais ir nešasi namo. Kad nekiltų nesusipratimų dėl svetimo žaislo vaiko kišenėje ir jei jums tokie mainai nepriimtini, nubrėžkite aiškias ribas – be leidimo negalima nei imti svetimų daiktų, nei dalyti savųjų.

10 patarimų, jei tai atsitiko

1. Nusiraminkite. Išsivirkite arbatos ir pasėdėkite vieni arba išsikalbėkite su artimu žmogumi.
2. Neskubėkite vaiko vadinti vagimi ir nepranašaukite jam, kad gyvenimą baigs kalėjime. Vaikai dažnai galvoja: „Jei mama ar tėtis sako – vadinasi, aš tikrai toks“.
3. Nelyginkite savo vaiko su savimi vaikystėje ar su kitais jo bendraamžiais. Nesakykite: „Na, kitų tėvų vaikas kaip vaikas, o tu ...“ arba „Kai aš buvau tokio amžiaus kaip tu, niekada ...“
4. Neuždavinėkite beprasmių klausimų: „Kodėl taip padarei?“ ar „Ir kaip tu galėjai paimti ...?“
5. Prisiminkite, kad girti kitą reikia žmonėms girdint, o barti – vienumoje. Todėl neaptarinėkite vaiko vagystės su svetimais žmonėmis, o ypač „prasikaltėliui“ girdint.
6. Paaiškinkite vaikui, kaip jaučiasi žmogus, iš kurio buvo kažkas pavogta.
7. Nepriminkite vėliau vaikui apie vagystę, už kurią jau buvo nubaustas.
8. Nepersistenkite vaiką bausdami. Nepamatuotai didelės bausmės skatina vaiką užsisklęsti ir slėpti nuo tėvų viską, kas atrodo gėdinga ir netinkama.
9. Savo moralines nuostatas visada išsakykite aiškiai. Vaikas turi žinoti, kaip galima elgtis, o kaip - ne.
10. Kad ir kas nutiktų jūsų vaikui, nenusigręžkite nuo jo ir visada padėkite išspręsti problemas. Vaikas turi žinoti, kad nors tokie netinkami poelgiai jus ir skaudina, vis tiek jis jums yra pats mylimiausias ir svarbiausias žmogus pasaulyje.